

۲۹ تیر ۱۳۴۴
 ۲۰ ربیع الاول ۱۳۸۵
 ۲۰ ذولحجه ۱۳۶۵

جله ۲۰۰

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز سائمه (۲۹) تیر ماه ۱۳۴۴

فهرست مطالب:

- ۳ - بیانات آقای نخستوزیر .
- ۴ - اعلام وصول دو فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۵ - طرح سؤال آقایان دکتر بهبودی - موقر از وزارت آجور برق راجع به تعداد واحدهای صنعتی و کشاورزی عوزستان و استفاده آنها از سد محمد رضا شاه جواب آقای وزیر آب و برق .
- ۶ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- ۱ - تصویب صورت جلسهای پنجشنبه ۲۳ و یکشنبه ۲۷ تیر ماه .
- ۲ - طرح گزارش کمیسیون امور استخدام راجع به الحاق بصر مرسوم بماده ۱۳ قانون اجازه استخدام پرستار و اما و کارمند فنی برای وزارت بهداری و ارجاع مجدد به کمیسیون .

مجلس ساعت هشت و چهل و پنج دقیقه صبح به ریاست آقای مهندس عبدالعزیزی تشکیل گردید

- ۱ - تصویب صورت جلسه های پنجشنبه ۲۳ و یکشنبه ۲۷ تیر ماه
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 غائبین با اجازه - آقایان :
- مهندس ارفع - اقبالی - دکتر امین - بالاخانلو - پزشکی - جهانشاهی - حبیبی - حق شناس - درهیم - دکتر رشتی - دکتر رضائی - روستا - دکتر رهنوردی - رائی باغیشه - محسنی - دکتر مدنی - دکتر مرغوسی - دکتر معتمد زری - دکتر موقی - نیسار سر لشکر نکوزاد - سر پیپور - فخر طباطبائی - فولادوند - دکتر قراگزلو -
- ۲ - تصویب صورت جلسه های پنجشنبه ۲۳ و یکشنبه ۲۷ تیر ماه
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 غائبین با اجازه - آقایان :
- مهندس ارفع - اقبالی - دکتر امین - بالاخانلو - پزشکی - جهانشاهی - حبیبی - حق شناس - درهیم - دکتر رشتی - دکتر رضائی - روستا - دکتر رهنوردی - رائی باغیشه - محسنی - دکتر مدنی - دکتر مرغوسی - دکتر معتمد زری - دکتر موقی - نیسار سر لشکر نکوزاد - سر پیپور - فخر طباطبائی - فولادوند - دکتر قراگزلو -
- ۳ - بیانات آقای نخستوزیر .
- ۴ - اعلام وصول دو فقره لایحه قانونی از مجلس سنا .
- ۵ - طرح سؤال آقایان دکتر بهبودی - موقر از وزارت آجور برق راجع به تعداد واحدهای صنعتی و کشاورزی عوزستان و استفاده آنها از سد محمد رضا شاه جواب آقای وزیر آب و برق .
- ۶ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه
- ۱ - تصویب صورت جلسه های پنجشنبه ۲۳ و یکشنبه ۲۷ تیر ماه
- رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت میشود .
 (شرح زیر قرائت شد)
 غائبین با اجازه - آقایان :
- مهندس ارفع - اقبالی - دکتر امین - بالاخانلو - پزشکی - جهانشاهی - حبیبی - حق شناس - درهیم - دکتر رشتی - دکتر رضائی - روستا - دکتر رهنوردی - رائی باغیشه - محسنی - دکتر مدنی - دکتر مرغوسی - دکتر معتمد زری - دکتر موقی - نیسار سر لشکر نکوزاد - سر پیپور - فخر طباطبائی - فولادوند - دکتر قراگزلو -

مجلس چند مرتبه عرض کردم که ایران تنها تهران نیست و فواین تابستانی بخاطر بنده و دیگری کلندرز قانون باید بخاطر ملت و مملکت بگذرد (صحیح است) و وقتی حاجبصرت همایونی در تمام موارد ابتکارها در میبندد در تمام موارد بایشی خودشان دستور میبندند حتی تشکیل سیاه بهداشت را دستور میبندد، دلایلی توجه کامل ذات شاهنشاه است و در این مورد هم دیده ام و تئین ولی اینجابز لایحه میآید برای تهران و این درست نیست، بنده میخواهم از حضور همکاران استمداد بکنم این وقت تقیفرمانند از این لایحه ضوابط خود چیزی است که منتفی به ولایت وارد میولایات زده خواهد شد، منی افراد ولایات از داشتن پزشکان حائقی محروم خواهند شد (احسن).

ولیس - آقای خواجهمیرزا فرمایند.

خواجهمیرزا فرماید: بنده بر فرمایشات جناب آقای دکتر جعفری روی برداشتن مجلس مطالبی عرض میگویم ولی چون از لحاظ دولت و اکثریت مجلس هیچ وجه لاجابی نیست، اسراری نیست بعداً هم پیشنهاد میکنم که فعلاً این لایحه سکوت بساند (احسن) ولیکن قبل از اینکه این پیشنهاد را بدهم لازم دیدم عرض کنم به برائضی که مربوط به لایحه توجیه فرمایند برای اینکه اطباء دردی هستند در این مملکت که تحصیل میکنند زحمت میکنند و یک شغل فریضی برای خودشان اشتباه میکنند و شایسته نیست که در مجلس مطالبی گفته شود که برای این آقایان ایجاد سوء تفاهم کند، این لایحه شامل پزشکانی است که در استخدام دولت نیستند و میخواهند جواز طبابت بگیرند و خدمت بکنند اگر قرار باشد به یک طبیب بگویند الا وایه اگر میخواهی در این مملکت خدمت کنی چه در تهران تحصیل کرده باشی و چه خارج آمده باشی باید بدوی به شهرستانها بدوی اینک توفی داشته باشند و بدون اینکه از دولت حقوقی داشته باشند و بدون اینکه مرتبی برای اوقات بودند این در واقع با محرومیت اجتماعی است و با تمامات اجباری برای این فرد بیسکوره (دکتر قراگزلو - محرومیت اجتماعی است) مطابق قانون اساسی ما مجاز نیست اوقات اجباری برای کسی ایجاد کنیم شما میخواهید بموجب قانون جوری که رفته و تحصیل کرده و علم

متکلی را آموخته تیرش را پیش بعمل اقامت اجباری بموجب قانون تئین کنید و این عادلانه نیست باید عرض کنم از لحاظ طبطیم هر طیبی آنجا که وسیله کار برای فراموشی است یا میل و رغبت متیناندا کار بکنند اگر احیاناً در یک شهری وسائل جراحی نیست بیمارستان نیست طب امرانی عمومی میخوانند آنها کار کند و لیکن یک مصلحت عمومی است از زومی دارد برود در شهری که حتی یک تخت عمل نباشد (دکتر استعدادی - منتمض چشم و امراض زنان وغیره و آنچه میفرماید) بنده یک لیکن عرض میگویم آن منتمض بیوهی باید جانی برود که بیمارستان نیست عملیاند دستگاه آستری باشد و برود روی آن دستگاه که کندانرا با ضد عفونی میفرماید رشتها و نفضها امروزه در علم طب زیاد شده است که منولو که در شما نیستوا مجبور میکنید برود در یک شهری خدمت بکنند در صورتیکه در آن عمل وسائل منولوژی موجود نباشد یکی منتمض اولیای خود یا منتمض قلب یا منتمض جراحی و فرقیان شما میخواند که شهرستان برسدی در تمام ایران یک مرکز جراحی قلب و یک مرکز جراحی در تمام آریا است و که در خارج منتمض رویه را مجبور کنید که در بعضی بلوچستان در حالیکه خودتان میدانید در آنها و سایر جاها جراحی در دست تمام کشور فرانسه ام مرکز جراحی قلب و استقامت این را در اندازد که در مرکز قلب داشته باشند در خود مرکز ایران هم مالک جراحی جدید بکنیم میخوانیم یک کور مجهز جراحی قلب داشته باشیم بنابراین صحیح نیست اگر به و خ فر منتمض جراحی قلب که در خارج تحصیل میکنند و به ایران بر میگردند بگویند برو در نیابور خدمت کن و در نتیجه دیسال خدمت در خارج از مرکز مقصداری از تنفسش از یادش برود و مهارت انگشتش را از دست بدهد و نتواند روی قلب لایز بکند که شما منتمض امران روی دارید که فقط در آستانگاه اسر جراحی در مسال عمل نکنند شما مهارت و چیزی که آموخته ایزدست دیده این منتمض نیست که بسیار بگویند که شما حتماً برو و مهارت کن در آنها میدانید مرکز جراحی ریه ندارند بنده این سوالات را میخواهم

از آقایانیکه به این شصت پانزده لایحه حمله کرده اند و یک مقصداری هم برود در بایشی خود تمام آقایان بلکه ایجاد کرده اند هر چه باش جاندا منقلب متأثر شدم که یک عدد از اینها بنفرض من مراجعه کرده اند چون در آرزوی من پیشنهاد کردم که این لایحه بر کرده بکسیون و امروز هم برای اینکه مجلس دچار ناراحتی فکری نشود و این کار پیشگی وقت انبام بگیرد بازم بکنم نلیم میثوم و میگویم این لایحه سکوت بماند ولیکن با نند و آقایان بخاطر بیسرود بداندت نسبت به اطباء قدری با مجلس تفاوت کردیم (چند نفر از نمایندگان - چرا آقای سببماند) (دکتر جعفری از نمایندگان - رأی - رأی) (دکتر کیانچاقوبی این پیشنهاد اصولاً از نظر دانشگاه تهران و دانشگاههای ایران را که این بهترین دانشگاههای دنیاستند یالین میآورید (زنگنه رئیس).

ولیس: اجازه فرمایند صحبت کنید.

خواجهمیرزا فرماید: جناب آقای دکتر جعفری بنده میخواهم راجع به یک مطلب وجدان شما را به ضارت دعوت کنم ما یک عدهای طبیب منتمض داریم که خارج از ایران تحصیل کرده اند و مایل هستند به این مملکت بیایند و در آن فعالی که وسایل طبیبی خدمت کنند یک عده دیگر هم عین این منتمضات و زحمات را در مملکت تحصیل کرده اند و در دانشگاههای قانونی آموخته اند شصت عمل خارج دیده میطور که عرض کردم برای ما الآن پزشکانمان در هر کجا که وسیله کار داشته باشند با کمال میل و رغبت میروند و خدمت میکنند ما به این طبقه تحصیل کرده نباید باجمالی و تلافی رفتار کنیم طبیبان که در دست کار است شما خودتان تحصیل کرده ای و در دگر چراغ خورده اید در یک رشتهای تحصیل کرده ای که در رشته حقوق است آیا میشود حقوقدانان را مجاز کرد که چون حقوقدان در سایر اینها نیست شما حتماً در آنها وکالت اجباری کن (دکتر حسینی - این مطلبان برای وکلای دادگستری هست) (نایبمند چارلزورد) بهر صورت بنده آنچه که نظر تمام بود بر اینها عرض

کنم.

اقتربندی عرض کردم (حالا بنده - پس در بهار دیولایات را ببینید میطور که چنانچه است) جناب آقایان بعد توضیح میفرمایم اینکه حقوق جنابالی شریف میآورید و فرمایش میفرمایند بنده سکوت میکنم و با نهایت توفق گفت میهم اما جنابالی موصوماً اجازه نمیدید که عراضم تمام نام (دکتر بهبهوی محضوماً که نیست و تصدی ندارد) بنده شصت میکنم نحوه داشته باشد که امروز بنده بلد سکوت یک عده پزشکان هستم آقایان پزشکان حق بود خودشان میآیند که این مطالب را بگویند ولی بدین که محظوظ اخلاقی دارم و بنوعی خودمان را خودتان تعریف بکنند و عدهای که باین مملکت میآیند میبندند این بکنند در پشت تریبون بنده بنوعی آن فرد غیر طبیب ولی فردی که رفتار دانشگاه تحصیل کرده ام میبندم تحصیلات عالی چه زمانی برای هر فردی ممکن است ایجاد بکنند عرض میکنم برای طبیب تحصیل کرده که محظوظانی ایجاد نکنید که مردم دلرود خود تحصیل عالی بکنند و تقصیر پیدا نکنند و این عملی که ما نمیتوانیم موجب میشود که اطباء شریفهایی تحصیل یان در خارج که وسایل کار دارند و انبام و طبیبی هستند و از هر اصله منصرف بودند بدون اینکه مملکت بکنند بنده اجازه آقایان بر اینست خانه میبندم و آکا کار میکنم به رأی مجلس (نایبمندگان - رأی - رأی).

ولیس: عده زیادی از آقایان تقاضای صحبت کرده اند آقای دکتر منتمض هم پیشنهاد سکوت است لایحه داده اند بنابراین این پیشنهاد منتمض مطرح است مخالفی هست؟

ریگی: بنده مخالفم.

دکتر بهبهوی: اجازه فرمایید بنده توضیح عرض

کنم. **ولیس:** پیشنهاد سکوت توضیح ندیخواهد. آقای ریگی فرمایند.

ریگی: عرض کنم بنده نمیخواهم بدولایی که آقای خواجهمیرزا فرمودند چیزی اضافه کنم و حقیقتاً قادر هم نیستم بنظر بنده لایحه ای که این همه متناقض در بر دارد حق نیست که سکوت بساند بنده ایل یک

کرده قبلی مخالف هستند ما بعنوان احترامی که برای همه قائل هستیم و بعنوان احترام به گروه اقلیت این لایحه mild کردیم است تصویب شود این را مسکوت بگذاریم و یک عمل صحیح را انجام بدهیم بعد از تصویب است. مگر آن همکاران فرانسوی که به این لایحه رای ندهند بنده نظامی برای من جهت تصویب این لایحه (چند نفر از نمایندگان رای می دهند).

دکتر آشفته پارس: بنده میپوشاند مسکوت توأمم. ولیس - بنابراین به پیشنهاد آقای دکتر مهدیب رای میگیریم خانها و آقایان که... واقتد خواهش رای می قیام فرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نند بنابراین لایحه مدخل مطر است. آقای دکتر مهدیب بعنوان مخالف صحبت میکنند فرماید:

دکتر مهدیب - عرض کنم اگر جناب آقای دکتر استفاداری که توجه فرمایند بنده میپوشاند عرض من شود اگر خاطر مبارک آقایان باشد در جلسه گذشته که راجع به این لایحه صحبت شد راجع به نگاهداشتن یا نگاه داشتن یعنی از تخمین مختلف رفته شد لب در این صحبت شد و بالتایچه برای مجلس این لایحه به کمیسیون بر گشت علت آن برای مجلس شورای ملی توجیه است که مجلس شورای ملی به شرفستانها میفرستد و نظر مجلس بر این است که به هیچ وجه نباید نهران را بخرج شرفستانها آید ذکر باقیول جناب آقای نضت وزیر که خوشبینان این جا تشریف دارند بخرج شرفستانها یک غول بیخاغ و دم درست کرد مثل نهران شاید هم بیخاغ دم فرموده باشد. مگر حال آنجه که هست این است که باید آفندای بصل بیاید که تخمین با غیر تخمین ترتیب بودند ملائمت نبودن روند بشرفستانها و روستا های مملکت خدمت بکند (صحیح است) در این بحثی نیست آقایان همکاران محترم بدر نهران به اندازه کافی تخمین انواع مختلف امور هست (صحیح است) و به اندازه نافرین هر چه منقصر باشد بنده بیشتر تأیید میکنم در شرفستانها که امثال تخمین و جوددار در ریسی مستأجد کتر مینمایند هر چه جوددار (صحیح است) بیسی و سابق در بستی قسما مثل تخمین بیوشی در نهران وجود آنها لازم است ولی در شرفستانها هم به نهران حالا مریس به بندگی ایکه باید عرض کنم در شعر شیراز

بمانند و سایر تخمینکنی در شرفستانها بوجود آنها احتیاج هست که افراد از جود آنها استفاده میکنند این است که بنده پیشنهاد میکنم شاید بنده پیشنهاد میکنم موافقت ممکن است همین الان طرحی بهیچ بکنم و بهامانی چند نفر و یک فرمولی پیدا بشود که این پیشنهاد بنده مورد قبول مجلس شورای ملی قرار بگیرد عرض کردم پیشنهاد بنده این است که در دولت فک است عرض مدت شش ماه تخمینخواه از داخل و خواه از خارج تخمین خدمت باشد بررسی بکند که چگونه تخمینکنی را لازم است در نهران نگهدارد و چگونه تخمینکنی لازم نیست که در نهران باشد و به شرفستانها برود به این وضع و به این لایحه ریسوروی داده شود که تمام بشود. ولیس - عده زیادی از همکاران بعنوان موافق و مخالف در این لایحه تفسیر صحبت کرده اند بنده تصور میکنم که این نظر خانها و آقایان بهتر است که در کمیسیونها مورد بحث قرار بگیرد و بررسی بشود (صحیح است) این است که پیشنهاد میکنم این لایحه بر گردد به کمیسیون آقایان هم تشریف ببرد و مطلب در کمیسیون حلایی شود (صحیح است) با این پیشنهاد خانها و آقایان که موافقتد خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه به کمیسیون فرستاده میشود.

مصلحتی اسر فرمایند اساسی آقایان که محضورتان هست به کمیسیون فرستاده شود و کمیسیون دوت بکند و مقرر آن در ضمن وقت.

۳ - **قانون ثبت و غیر**
ولیس - جناب آقای نضت وزیر فرمایشی دارید

فرمایند.
نضت وزیر (امیرعباس هویدا) - موجب نهایت خوشوقتی اینجاب است که چون امشب ناظم آذربایجان هستن امروز موفق گردیدم در این جلسه قبل از تعطیل تاسیسات مجلس بیدار نماینده گان محترم ملت و دوستان عزیزم قائل کنم.
موقع را متمن کرده و مراتب تشکر میبوی خود را از نهایت همکاری که نمایندگان محترم مجلس در این دوره اجلاس فرموده این جا میبارم.
اناس حکومت مشروطه سلطنتی ما بر تحمیک قوه مقننه نهاده شد است و مجلس شورای ملی در طول ۲۱

دوره قانونگذاری به انکار بودن پرستی و ادا فیه نمایندگان ملت از طریق وضع قوانین مفید مشاقت آگاهیها و اقتصادی و ملک عزیز ایران بوده است.

دول خمتنگار در دوره اجلاس گذشته، از اعتماد و همکاری گرانمایه خانها و آقایان نمایندگان محترم، و به وجه کاملی برخوردار بوده و امیدوار است با کار و کوشش مداومه، و با دو طرفه ظخیر خود را به نحو احسن انجام دهد (احست).

دولت معتقد است هر قدر مجاهدت و کوشش در اجرای وظائف خود داشته باشد یک وظیفه ملی خود را به انجام رسانیده و بر این اعتقاد بهیچ عنوان برای انجام وظائف خود خارج و از شت خاص قائل نیست و لی و خود خالص که توانستیم با الهام از بیات عالی شاهنشاه و پشتیبانی بیدریغ خانها و آقایان نمایندگان محترم و حمایت مردم در راه فرقی جامعه و فراهمی قدمهایی در حوضه مقفورات مللکی برداریم.

خانها و آقایان شاهد هستند در سالهای اخیر اقدامات عمرانی وسیعی در مملکت صورت گرفته که با توجه به برنامههای جامع مللکی آنرا فقط میتوان نامید اقدامات اساسی برای آبادی محسوب داشت ولی با توجه به امکانات مادی و منوی و انسانی موجود نمایندگان محترم ملاحظه فرموده اند در حد توانائی، بسوی این امر از هیچ سی و کوششی دریغ نگردید است (صحیح است)

در امور عمرانی مملکت بهره برداری از سد ها از مدعی پیش آغاز گردیده، و توسعه شبکههای آبیاری و استفاده از نیروی برق سعدهای موجود به وضع کارواری و صنعتی قسمت مهمی از مملکت تحول و تکامل بیشتری خواهد بخشید (صحیح است) در مورد امور صنعتی و حیاتی از صنایع ملی و توسعه روز افزون آن اقدامات اساسی بصل آمده و برای مللای آینه این امیذاری حاصل است که در راه صنعتی شدن هر چه بیشتر مللکت قدمهای اساسی برداشته شده (صحیح است) با ما ممد دنان و مردان و جوانان این سرزمین با احداث کارخانه های علم نوب آهن و کارخانه های بزرگ که تولید راه را بسوی پیروزی های ملی و هم دوست

شدن با کتوهرای شصتی میروا خواهد کرد (انتخابات) و نشان خواهد داد که برای با نیروی فاصله فکر و بازی روزنوازی خودسرها خواهند گشت کاهل را پشت سر خواهد گذاشت (صحیح است).

در مورد امور اقتصادی خانها و آقایان ملاحظه فرمودند که امتداد مطبقه تولید کنندگان کالان کتوهرای گفته و بسرت رشح کسب و تجارت رونق بیشتری مییابد (صحیح است).

در مورد سایر کارهای عمرانی مخصوصاً ساختمان جاده‌ها نیز موفقیتهایی حاصل شده و برنامه های تنظیمی با حد اکثر مجاهدت پسر لاهجا در آمده است (احسن).

مرحله دوم اصلاحات ارضی نیز که ضمن رفد اکثریت طبقات زحشکن کتوهر بوده و به رشد و تقویت بنیه مالی طبقات کشاورز و ارتقاء سطح زندگی آنان کمک مؤثر خواهد نمود پسر لاهجا در آمده است. ملاحظه کرد که عرض شد... آنچه اینها کرد و فتنه و کار آغاز اجرائی برنامه‌هایی است که از دستور انضباط ششم بهمن الهام گرفته است. آرزوی همه و نظیرستان و خدمتگزاران این مملکت آنست که بتوانند با کار و کوشش و خدمت صادقانه جامعه ایرانی را در دریا امروز به ترفیات روز افزون مثال گردانند (احسن). درای کشنگیهای امروز دست و رشتایی که ملا علی ارفا از هارچه بیشتر جلجمه خود دارند مارا بر آن میدارند که بپوشه جیبش تاملی قانع نشده و یکوشم راه فرقی جامعه ایرانی را با سرعت وجهش پیدایی (احسن). تنها در این صورت خواهد بود که میتوانیم امپدراولت ترفیات بیشتری را که از روی لیب بدندانداریم اعزاز نماییم. ما در لاهجا از تاریخ زندگی میکینک که توقف حکم مرگ را دارد و تنها جوش زندگی محسوب میشود تنها با شتاب و کار مداوم شبانه روزی است که قادر خواهیم بود نقایص اجتماع کتوهر خود را مرتفع سازیم.

خدمت مجلس شورای ملی در دوره اجلاسیه اخیر در تصویب قوانین بسیار میسر چون قوانین سیاه پدانت. قانون سیاه آبادی و ترویرج.

روستی که باشد احترام خاص قائل هستیم (احسن). اینک ضمن عرض سپاس نسبت به نمایندگان اکثریت مجلس شورای ملی که در تصویب لایحه تقدیمی دولت را در اجرائی و تالیف و یادوری و مدد کرده اند از انتقادات بجای منتقلی آقایان نمایندگان محترم اقلیت نیز فلماً اظهار امتنان مینمایم و تنها اثری صحیح این امور بود که برای ما شامن بقاء حکومت مشروطه پارلمانی میداد (احسن).

مانده فقط از انتقاد و گله کتائی نداریم بلکه آرا یگانه را اصلاح مایب و هدایت برنامه های دولت در مسیر اصولی و قابل عمل ملت میدانیم. با ایمان کامل اعتقاد داریم در قالب حکومت دمکراسی مفهوم آزادی بشکنی کاملی به ادراک مطالب صحیح و انتقادات اصولی و منتقلی مین پریشان دارد. در این باره فقط کلتور تری نداریم بلکه از آن صیاحه استقبال میکینک (احسن).

بار دیگر از همه خانها و آقایان و امتنان و حق محترم مجلس شورای ملی صمیمانه از امتنان و حق شناسی مینمایم. امیدوارم در ایام تنظیم که اکثر آقایان در میان موکلین خود خواهند بود از نظرات و خواست موکلین خود آگاهی بیشتری یافته تا انتقادها و پیشنهادات و نظایر آن در دوره اجلاسیه بعدی با ارائه طرح های مفید و ارزنده‌ای که از آن بیستونه دولت خودرود بوده است تالیف کنند تا کمک نمایند در رفع ملت در راه رفاه هر چه بیشتر ملت ایران و ارتقاء جامعه ایرانی و اجرائی هدفهای انقلاب ششم. بهمن. قدم‌های محکم تری برداریم.

از مجلس محترم شورای ملی برای مسافرت کوتاه به آذربایجان عزیز در مهیت عدد از نمایندگان محترم پروا آقایان زورآه کسباجازده رسمی مینمایم و امیدواریم در آیدند دولت بتواند اعتماد و حسن نیت هر چه بیشتر آقایان نمایندگان محترم مجلس شورای ملی بر خودرود دارد و بدیهی است اگر احیاناً در مراجعت امکان عرض کردن در اینجا نباشد شخصاً همیشه مورد علاقه اینجانب خواهد بود که خانها و آقایان لطف فرمایند آرای بگذارند که در خدمتشان باشیم و توانائی که در نظرمان هستند تماس

آین نامه اجراء اصلاحات ارضی.

قوانین مربوط به فرار و راههای جدید نفت.

قانون حمایت منتهی جلوی کار تنظیم لاهجا.

قانون راجع به استفاذه از صنایع پتروشیمی.

قانون راجع به تعیین تکلیف مشمولین متولد سال

۱۳۱۲ تا ۱۳۲۴ که در مسیر اجرائی هدفهای ملی و

تعقیق بخشیدن به خواست ملت تصویب رسیده (صحیح است) از خدمت درخشانی است که همیشه بنام

این دوره درخشان ملت قونشاس ایرانی باقی خواهد ماند.

(صحیح است - احسن).

یاد این زمان کتیم که لایحه که از طرف دولت

تقدیم ساخت مقدس مجلس شورای ملی شده پس از امان

نظر و اصلاحاتی که از طرف نمایندگان محترم در آن

بجمل آمده صورت کالتری در آمده و نمایندگان محترم

با سپاس و تشکر لایحه و پیشنهاد را امروز هم ملاحظه

میکینک کاللی با اینکه مدتی از دوره تنظیمات نمانشایی بگذرد

نقاصی آرا مرتفع کرده و نتیجتاً لایحه تقدیمی را صورت

جامع تری تصویب فرمودند.

مسلم است خانها و آقایان نمایندگان محترم

مجلس بهمن کاللی مملکتی به خواست واقعی موکلین

خود آگاهی و معرفت بیشتری داشته و این امر موجب

گردیده که ما بتوانیم با پشتیبانی بیدرغ نمایندگان

محترم مجلس بنیقای امور پیشرفت یافته و بهدفعی

خود نزدیک تر شویم (انتقادها).

بملاحظه نمایندگان محترم عرض کردم که هر که

عائق افکار و ادبته‌های خود بوده و برای تبادل نظر

و راهنمایی صادقانه خانها و آقایان احترام خاص

شده و خود را بیازنه واقعی این هدایت و راهنمایی و

پشتیبانی میدانیم (احسن) متشکرم افتخار خدمت به

مملکت بزرگترین سعادت و مویحی است که نصیبان

شده تا روزی که شایسته این امتداد و تقدیر به اینها خدمت

بایتم لاهجا و نظایر خود را در مقابل شامتنه مجلس

و ملت ایران بجا می‌برد (احسن) متشکرم و نظیرش

نه فقط انصاف جرمی معذور نمیشاید بلکه یگانه وظیفه

هر انسان باشرقی است که خود را ایرانی مینمواند.

بنابر این قاعده برای همه مین پرستان از هر طبقه و رسته

مستقیم داشته باشیم و در اینجا باید قبل از اینکه به عرض خود خوانده بهم چون صحبت از سیر و کشیکایی و حوصله و یاد آمدن اینجا باید راجع به سیر و حوصله و کشیکایی صحبت جناب آقای هندی رامنی رئیس محترم مجلس تشکر کنم (صحیح است) ایشان گفتند با حسن اخلاقان مجلس و مجلسیان راهنماید کرده اند دولت هم همیشه از این هدایت نصیب رسیده است (احسن).

۴- اعلام وصول دوقدره لایحه قانونی انجمن سنا

رئیس - دولاچه از مجلس سنا رسیده است برای

اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۶ مربوط به لایحه شماره

۳۸۷۰۶ - ۱۳۴۲/۱/۵۰ راجع به تصویب نامه شماره ۸۹۹۲/۴

شماره ۱۳۴۱/۱۱/۲۲ دولت در مورد لایحه تأسیس شرکت

سهامی کارخانه‌های ایران و فروش سهام که ضمن مرقومه

شماره ۳۸۹۹/۲۴ ق. و ج. ۱۳۴۴/۴/۱۰۰ از آن مجلس

محترم تصویب شد ارسال شده بود در جلسه دوازدهم

۲۸ تیر ماه ۱۳۴۴ مطرح و تصویب مجلس سنا رسیده

اینک لایحه قانونی مزبور که اصلاح شده به هیئت ارسال

میکردد.

رئیس مجلس سنا - مهندس شریف امامی

رئیس - به کمیسیونها مربوط ارجاع میشود تا

نظر کمیسیونها در جلسه آینده مطرح شود.

رئیس - لایحه دیگری که از مجلس سنا رسیده

است برای اطلاع مجلس قرائت میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

گزارش کمیسیون شماره ۴ مربوط به لایحه شماره

۵۵۸۸۸/۲۴ - ۱۳۴۲/۱/۱۵۰ راجع به قرارداد متفق

بین دولت شاهنشاهی ایران و جمهوری فدرال آلمان راجع

بوازیر صیاحی سابق با پایانی ایران و آلمان که ضمن

میکنند یعنی نلبه برقی میخورد مسلماً با صرفه خواهد بود که در برق سد محمد ز شاهان استفاده میکنند و نلبه برقی برای خودشان خریداری کنند تا موتور دیزلی، توجه دارند که طبق قانون یک نلبه بین المللی مبلغ ۴۳ میلیون دلار نهدانی در مقابل وارد کننده و اوراق کمترین نرخ بر سد محمد ز شاهان خواهد بود و اینست پس یکسری اینگونه کمناجات دام هدفت با نرخهای ما موافقت کنند ما مذاکرات را بنویس بر برای رسمی و کشوری و با تمام احتیاط و بیلبانک شروع کرده ایم و در مقام صورت با آنها مربوطه بلکه بتوانیم تسهیلات بیشتری برای نرخ صنعتی و کشوری فراهم کنیم اما اگر بخواهیم که برق خودستان مصرف کامل داشته باشد یعنی در صنعت الکتریکی و نوبت آن مصرف شود با نرخ بالا ۱/۵ دالر هر کیلووات ساعت است امکان پذیر نیست تاگزیر با نرخ آزاد کمتری برای صنعت الکتریکی با قیمت خود فولاد باید مصرف کنیم از این مسئله بطور غافل رویه است ولی بطور کلی بنده باید به استحضار برسانم که برق خودستان نرخهای بسیار خوبی است اگر در مقام مقایسه با کشورهای رقیبه که مصرف برقشان از ما سنگینتر است برآیند بنده بطور مثال عرض میکنم که در خودستان برای مصرف خانگی اولاً یک کنت مشترک بهیچ وجه خرج ندارد یعنی مشترک میتواند پرداخت مبلغ خیلی خیلی ناچیز باشد ۵۰۰ دالر جدا کنت مشترک برق خودستان شود و ارقامی بصورت وام و یا بهر بهانهای اشتباه گرفت پرداخت میشود و بطور برقی ۳۰ کیلووات اول کیلوواتی ۱/۵ دالر محسوب میشود یعنی مشترک در مقابل پرداخت ۳۰ کیلووات ۳۰ کیلووات ساعت در ماه میتواند در مصرف کند و برقی ۷۰ کیلووات ساعت در ماه برق ۲۰ کیلووات است و برای ۳۰۰ کیلووات ساعت بعدی نرخ برق ۱/۶ دالر و برای ۴۰۰ کیلووات نرخ برق ۱/۶ دالر است و برای ۵۰۰ کیلووات نرخ برق ۱/۶ دالر است و برای اینست نمایندند که محترم توجه فرمائید که این در مقابل نرخهای که در ممالک بزرگ دنیا مثلاً چین که چهارمین کشور است از لحاظ مقدار برق در مصرف ۹۸ دالر و از این مصرف خانگی برای هر کیلووات ساعت ۹۸ دالر و از این مصرف رقم از رقیبه که در خودستان فروخته میشود حتی از تهران گرانتر است توجه فرمائید که با صرف بار ۵۰

۵۵ درصد مصرف ۳۵ تا ۴ میلیون کیلووات با نرخ ۱/۸ دالر که در زاین در وجود دارد اما مجموع قدرت نسبدیده مملکت که در حدود ۴۶۰ هزار کیلووات است و ضرب مصرف و بقیشتن قریب به ۳۵ در صد ۴۰۵ دالر است در خودستان ۱/۸ دالر در تهران در مقابل قیمت مملکت است در مورد نرخهای صنعتی اگر صنعت کوچک را بحساب بیاوریم برای صد کیلووات اول ۱/۵ دالر برای صد کیلووات هم در مورد دیرباز برای دو هزار کیلووات بنده ۱/۶ دالر برای سه هزار کیلووات ساعت به بالا در هر صدها مصرف ۱/۲ دالر برای صنایع بزرگ که ۳۵۰ هزار کیلووات اول ۱/۸ دالر برای ۲۰۰ تا ۳۷۵ هزار کیلووات بعدی نرخ برق ۱/۷ دالر برای هر کیلووات ساعت است این یک میلیون کیلووات به بالا ۱/۵ دالر در هر صدها است این نرخها با نرخهای ما در بنده در اختیار دام راجع به گرفتن از ممالک مختلف تقریباً از همه جا از اتر است به اشتنای آمریکا ، بطور مثال کمپانی کولریانی شمالی آمریکا که یک مؤسسه خصوصی است برق صنعتی بطور متوسط ۱/۳ دالر و ۱/۸ دالر و ۱/۸ دالر و ۱/۸ دالر است و ۱/۸ دالر است یعنی مؤسسه عمران زده تنسی ، برق یوفان ۱/۵ دالر و ۱/۸ دالر ، برق اشرار یو کانادا ۱/۹ دالر ، هندوستان ۱/۸ دالر و ۱/۸ دالر ، ژاپن ۱/۸ دالر با یکسان شرقی ۱/۵ دالر ، انگلستان ۱/۸ دالر و کمپانی بیترتود که یک مؤسسه خصوصی است ۱/۷ دالر این نرخ صنعتی است در ممالک رقیبه بنده مقدار تقاددم که از این هم باید از اتر است ، تا یک میلیون کیلووات بنده کنت مشترک چون بنده تصور میکنم که سؤالات اول جواب بزرگ میبوید مگر بزرگ در صد جناب آقای موقر را تا حدودی که لازم بود در سرستان رساندم اگر توضیحات بیشتری مایل باشند بعداً عرض خواهم کرد (احتسنت).

لغس و آقای مهندس بهبودی فرمائید

دکتر مهندس بهبودی - جناب آقای مهندس روحانی که ما هر ماه سال جاری میامین سال است که من خدمت شما اتر پیدا کردم (یکی از نمایندگان - سوسین یا امین) میسالت که بنده خدمت آقای مهندس روحانی اترت پیدا کردم یعنی اولین روزی که

من رفتم در دبیرستان دارالفنون سال ۱۳۱۴ اسم نوشتم و در خدمت ایشان بودم در این مدت به بهشتکار و سلامت نفس ایشان ایمان و اعتقاد دارم و عقیده دارم که بنایبندت مجلس ازین تریبون در درجهی استفاده کند که ما بهت ارشاد آیردی مجرب به باشد و بهیمن علت هم بهت که کابینه ما سؤالاتی را طرح میکنیم همینطور که در مورد طرح این سؤال مربوط به آب و برق خودستان دو جناب آقای مهندس روحانی میبویزدند که یک حقایق را اطلاع حاصل میکنند و در پشت این تریبون یک حقایق ایمان بیاروند و بیان فرمایند ولی من متأسفم که باید بر نشان برسانم که یک قیمت از سؤالات بنده جناب آقای مهندس روحانی جواب داده نند و به قسمت دیگری از سؤالات بنده جواب دادند ، بنده سؤال کرده بودم که در خودستان چند واحد صنعتی و کشوری وجود دارد و از این واحدهای صنعتی جمیعاً چند واحد از برق سد محمد ز شاهان استفاده میکنند؟ جناب آقای مهندس فرمودند که باصاف ۱۱ واحد صنعتی و کشوری از این برق استفاده میکنند ، فرمودند از چند واحد ۳۵۰ واحد ، گرچه تصور میکنم بعد ۳۵۰ واحد هم قابل تمیق است و باید فرقی بیشتر مطالعه شود چون صورتیست که در ۵۰ هزار واحد استفاده میکنند همینطور که در مورد ساختن این سدانها با بودانی است که در صحت سلطنت اعلیحضرت سیدان شاهنشاه بزرگ و رهبر عالیقدر ملت ایران درست شده است ، آرزویمان اینست که تمام مردم محترم مردم طبقه سوم و روستا نشین از این موهبت عظمی استفاده بکنند ولی متأسفانه تریبی که آن آلبیورق خودستان دارد مانع است که همه مردم از این استفاده کنند (دکتر رومانی - در یک کیلان هم همینطور است) بقول همکار ارجمند بنده در کیلان هم همینطور است امید دارم دفعه بعد بنویسد (دکتر رضائی - در کیلان اصلاح خاموشی است) فرمودند که نرخهای تشویق و تسهیلات دیگری در نظر گرفته میشود تا آرزویمان این است که خیلی زودتر از این نرخهای تریبی را در نظر بگیریم چون با این نرخهای که هست جناب آقای مهندس روحانی متأسفانه بزرگی از پیشین نخواهد رفت

مردم تریبون نخواهند شد در اینگونه دستگاههای خودشان را تبدیل بکنند دستگاههای برقی کنند مخصوصاً که فرمودید هتاند در صد هزینه موتور دیزل آلان هزینه الکترو تمام میشود من تصور میکنم که آقایانی که هزینه الکترو پمپ را در نظر گرفته اند یک اشتباه و هاله شا خیلی خوب میدانید که در یک مؤسسه خصوصی که یک فرد هست اما چیزی که برایش مطرح نیست اشتباه است نه دهال نه بیست الی اقدر کرده میکنند که آن آره ای باشد که برود بکنند و با دستگاههای که کار کرده برای مکابین در نظر گرفته مهندس در نظر گرفته قیمت در نظر گرفته عرض کنم تمام آلان ما در نظر گرفته قیمت در آن وقت گذاشت الکترو پمپ هتاند در صد موتور دیزل تمام میشود در سوزنی که حقیقت این است که صاحب یک مؤسسه خصوصی نه مهندس استخدام میکند نه مکابین نه دفتر دار استخدام میکند یک نفر این جمعی آورد هم هایش را منجمله سرپرستی موتورها را باووا گذار میکنند و اگر باین ترتیب حقیقت بین و واقع بین بودند کاملاً متوجه میشدند که این هزینه خیلی خیلی گرانتر است میند متأسفانه که شما در مورد بحث قرارداد بد مقایسه ای بود که قیمت برق تمام شده را با قیمت برق ممالک رقیبه ای فرمودید ولی چیزی را فراموش کردید که مصلح در آمدن مقایسه نکریدیم ما مقایسه نکریدیم که یک فرد ژاپنی چند در سال درآمد دارد که از آن مقدار اینقدر بود که برق میدهد این ها خیال میکنند یک حسابی باید باشد که مورد توجه شخص وزیر برق گردد و بعد اذین پیشنهاد که تریبی برقی هتاند محمد ز شاهان از اتر است بر برای ممالک مثل ژاپن هست حتی فرمودید آمریکا قدری از اتر است منقول نباید مورد توجه فرماییم اگر بیکصد متر فرمودید ۱۳۰ هزار کیلووات ۶۵ هزار کیلووات را بنوان ذخیره استفاده میکنند ۵۰ هزار کیلووات متوازن و یکصد و سی هزار کیلووات در صنایع در نظر چهل هزار کیلووات بیشتر استفاده ندارد یعنی از مصرف سرش هم کمتر بکنند مصرفهای برقی در نظر هست که حتی جناب آقای در گزارش خودشان میآوردند که مصرف عادی برقی چندتر است فقط از مصرف حداکثر

اسم بردید من میخواهم ببینم ملت ایران این پول را داده این وام را گرفته نتج سنگین آن را تحمل میکنند برای اینکه از ۱۳۰ هزار کیلووات استفاده ببرد این نیست مگر اینکه گرانی نرخ برق مانع است که این کار را بکنند ولی جنابعالی علت گرانی نرخ برق را هم تلو بجا فرموده و خیال میکنم جناب آقای خواججه نوری با این عرضی که بنده میکنم بتوانم لیدراکثریت موافقت میکنند ما از شما تقاضا میکنیم یعنی بنام مجلس شورای ملی من از وزیر مشؤل خواهش می کنم با آنهایی که وام را دادند و شماره محدود کردند نرخ برق را در این زمینها بگیرد وارد مذاکره بشوید بنام مجلس صحبت کنید بگوئید ملت ایران میخواهد که قیمت برق بیاید پالین با این قیمتها نمیتوانیم این سدها را اداره کنیم و قیمت را بر گردانیم و اگر حاضر نبودند قیمت برق را تخفیف دهند شما اختیار دارید وارد مذاکره شوید و از ممالک دیگر قرض بکنید با هر

رئیس که باشد مجلس با کمال سر بلندی رأی خواهد داد وام بگیرد و این وام را بر گردانید آزادی عمل داشته باشید برای مامفهومى ندارد که شما ۱۳۰ هزار کیلووات برق داشته باشید فقط ۴ هزار کیلووات آنها به مصرف روشنائی برسد بملت اینکه شما متأسفانه با آنهایی که قرارداد تنظیم کرده اید ماده ای گذارید که قیمت نرخ برق را در اختیار دیگران گذاشته اید (احسنت).

رئیس - با اجازه خانمها آقایان چون برای بررسی این دو لایحه ای که از مجلس سنا رسیده باید کمیسیونها تشکیل بشود تا هر چه زودتر دوره قبل از تابستان را ختم کنیم جلسه امروز را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت هشتونیم صبح روز پنجشنبه خواهد بود.

(ساعت ده صبح جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - مهندس عبدالله ریاضی